

בהם כי היו פגומים בלא אשה ובלא השראת השכינה ולכן ינקו החיצונים הנקראים אש זרה מהמלכות (אור החמה בשם מהרח"ו), וּבְנִין כֶּךָ כְּתִיב הֶכָּא בְּנֵי אַהֲרֹן ומשום כך כתוב כאן בני אהרן לומר שהם היו עדין ברשות אביהם ולא היו נשואים ועוד שזה היה בחיי אהרן ולא היה להם לדחוק אז את השעה (אור החמה בשם מהרח"ו), וְכִתִּיב בְּקֶרְבָּתְּם לפני ה' וימותו כי לא היו ראויים להתקרב לפני ה' (אור החמה בשם מהרח"ו).

(תאנא) אָמַר רַבִּי חֲיִיא, יוֹמָא חָד הֵוִינָא אָזִיל בְּאַרְחָא, לְמִיּהָד גַּבִּיּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, לְמִילָף מַנִּיּה פְרִשְׁתָּא דְפִסְחָא אמר רבי חייא יום אחד היתי הולך בדרך ללכת אצל רשב"י בכדי ללמוד ממנו את פרשת הפסח. עֲרַעִית בְּחַד טוֹרָא, וְחַמִּינָא בְּקִיעִין גּוֹבִין בְּחַד טִינָרָא, וְתִרִין גּוֹבֵרִין בָּהּ ובתוך כך פגשתי בהר אחד וראיתי שהיו בו בקיעות וגומות בסלע אחד וראיתי שהיו בה שתי אנשים. עַד דְּהֵוִינָא אָזִיל, שְׁמַעְנָא קְלָא דְאִינוֹן גּוֹבֵרִין, וְהוּוּ אָמְרִין ובעוד שהיתי הולך שמעתי את הקול של אלו האנשים והיו אומרים, (תהלים מח) שִׁיר מְזֻמֹּר לְבְנֵי קִרַח גְּדוֹל יְהוָה וּמְהַלֵּל מְאֹד וְגו'. מַאי שִׁיר מְזֻמֹּר ושאלו, למה כתוב גם לשון שיר וגם לשון מזמור והלא הוא ענין אחד, והשיבו. אֵלָא הֲכִי תֵאנָא מְשֻׁמִּיּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, שִׁיר דְאִיהוּ כְּפּוֹל אלא כך למדנו משמו של רשב"י שכל מקום שלשון שיר הוא כפול הוא בא ללמד, שִׁיר דְאִיהוּ מְשֻׁבַּח מְשֻׁבָּח שִׁירִין שהוא שיר המשובח מכל השירים, וְעַל דְאִיהוּ מְשֻׁבַּח מְשֻׁבָּח שִׁירִין, תִּרִין זְמַנִּין אֲתִמֵּר בִּיּה

הלימוד היומי

שִׁירְתָּא ועל כן שהוא משובח מכל השירים לכן נאמר בו שתי פעמים ענין שיר לרמוז לייחוד זו"ן (מק"מ בשם מהרח"ו), **וְכֵן** (תהלים צב) **מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת. כֹּהֲאֵי גִּוּוֹנָא** גם הוא כעין זה שהוא רומז לייחוד זו"ן, (שיר השירים א) **שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה, שִׁירְתָּא לְעֵילָא מִן שִׁירְתָּא** זה הוא השירה למעלה מכל השירים.

שִׁיר מִזְמוֹר לבני קרח אין פירושו שחברוהו בני קרח אלא אחיהם הלויים חברוהו נגד בני קרח היושבים בשערי הגיהנם (רמ"ק), **שִׁירְתָּא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְקָא מְזַמְרֵי לְבַנֵי** [מ] (בְּנֵי) קֶרַח ומזמור זה הוא שיר השבח להקב"ה שמזמרים אותו הלויים על אחיהם בני קורח (על) **אֵינּוֹן דִּיתְבִי, עַל פֶּתַחַּא דְגִיְהֵנָם** על אותם בני קורח היושבים על פתח הגיהנם [מא] וסגולת השיר הזה הוא להשקיט את הגיהנם ולהציל מאויב והרג (רמ"ק). **וּמֵאֵן אֵינּוֹן, אַחוּהוֹן דְאֵינּוֹן דִּיתְבִי** [מב] **בְּתִרְעֵי דְגִיְהֵנָם** ומי הם ואומר שהם בני קורח הנמצאים בשערי הגיהנם. **וְעַל דָּא, שִׁירְתָּא דָּא בְיוֹם שְׁנֵי אֲתָמֹר** ועל כן השיר הזה היו אומרים הלויים בביה"ק ביום שני שבו נברא הגיהנם (רמ"ק). **קְרִיבְנָא גְבִייהוּ, אַמִּינָא לְהוּ, מְאֵי עֶסְקִיכּוּ בְאַתָּר דָּא** ואמר רבי חייא שקרבתי אצלם ושאלתי אותם מה מעשיכם במקום הזה.

אור הרשב"י

[מ] גירסת הרמ"ק "לְבַנֵי" קרח.
 [מא] כדאיתא בנמרא (במסכת מגילה דף י"ד להם בגיהנם וישבו עליו ואמרו שירה.
 [מב] הרמ"ק לא גורס תיבה "דיתבי".

הלימוד היומי

אָמְרוּ מִזְבְּנֵי אֲנָן, וְתָרִי יוֹמֵי בְשֶׁבֶתָא, בְּדִילְנָא מִיִּשׁוּבָא
 וְנַעֲסֵק בְּאוֹרֵייתָא וּאִמְרוּ לִי שְׂסוּחֲרִים אֲנַחְנוּ וְשְׁתֵּי יָמִים בִּשְׁבֻעָה שְׁהֵם שְׁנֵי
 וְחַמִּישֵׁי [נג] אֲנִי פּוֹרְשִׁים מֵהִיִּשׁוּב וְעוֹסְקִים בְּתוֹרָה (נפש דוד). בְּגִין דְּלֹא שְׂבָקִין
 לָן בְּנֵי נֶשְׂאָה, כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא לְפִי שְׁבִישׁוּב בְּנֵי אָדָם מְטַרִידִים אוֹתָנוּ כָּל
 יוֹם וְיוֹם וְלֹא מְנַחִים לָנוּ לַעֲסוֹק בְּתוֹרָה. אֲמִינָא זְכָאָה חוֹלְקִיכוּן וּאִמְרַתִּי
 לְהֵם אֲשֶׁרִי חֲלִיקֵכֶם.

תוּ פְתַחוּ וְאָמְרוּ. בְּכָל זְמָנָא דְצַדִּיקָא מְסַתְּלָקִי
 מֵעֲלָמָא, דִּינָא אֲסַתְּלָק מֵעֲלָמָא, וּמִיתַתְּהוֹן
 דְצַדִּיקָא מְכַפֶּרֶת עַל חוֹבֵי דָרָא עוֹד פְתַחוּ הָאֲנָשִׁים הֵהֵם וּאִמְרוּ שְׁבַכְל
 זְמַן שְׁהַצְדִּיקִים מְסַתְּלִים מֵהָעוֹלָם הַדִּין מְסַתְּלֵק מֵהָעוֹלָם וּמִיתַתֶּם שֶׁל הַצְדִּיקִים מְכַפֶּרֶת עַל
 עוֹנוֹת הַדּוֹר. וְעַל דָּא פְרֻשָׁתָא דְבְנֵי אֲהֶרֶן, בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי
 קָרִינָן לָהּ, לְמַהוּי כְּפָרָה לְחוֹבֵיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל וְלִכְן אַתְּ פְרֻשַׁת
 מִיתַת בְּנֵי אֲהֶרֶן אֲנִי קוֹרְאִים אַתְּ זֶה בִּיּוֹה"כ בְּכַדִּי שְׁמִיתַתֶּם תְּהִיָּה כְּפָרָה עַל עוֹנוֹת עַם
 יִשְׂרָאֵל. אָמַר קְדָשָׁא בְרִידָה הוּא, אַתְּ עֲסִקוּן בְּמִיתַתְּהוֹן
 דְצַדִּיקָא אֲלִין, וְיִתְחַשֵּׁב לָכוּ כְּאֵלֹו אַתּוֹן מְקַרְבִּין

אור הרשב"י

ימים אלו והנה היצירה היא כנגד ז"א שהוא
 אור ו' של ההווה גם ז"א נקרא תורה שבכתב
 ולכן בשני ימים אנו בלבד מוציאים ס"ת
 משא"כ בשאר ימי החול כנודע.

[נג] וכמו שכתב הארז"ל בשעה"כ בדרושי
 קריאת ס"ת דרוש א' שאמרו רז"ל עזרא תיקן
 לישראל שיהיו קוראים בתורה שני וחמישי
 והנה נת' אצלנו כי ביום ב' וה' שולפת עולם
 היצירה בעולם ולכן טוב לעסוק בתורה בשני

קָרְבָּנִין בְּהַאי יוֹמָא לְכַפֵּרָא עֲלֵיכוֹ. ואמר הקב"ה לישראל שתתעסקו במיתתם של הצדיקים האלו ע"י שתצטערו ותעוררו הספד עליהם ויחשב לכם כאילו אתם מקריבים קורבנות באותו יוה"כ בכדי שיהיה כפרה עליכם. דְּהַתְּנִינָן, פֶּל זְמָנָא דִּישְׂרָאֵל יְהוֹן בְּגִלּוּתָא, וְלֹא יִקְרְבוּן קָרְבָּנִין בְּהַאי יוֹמָא, וְאִינּוֹן תֵּרִין שְׁעִירִין לָא יִכְלִין לְקַרְבָּא כי למדנו שכל זמן שישראל נמצאים בגלות והם לא יכולים להקריב קורבנות באותו היום של יוה"כ וגם את אלו השתי שעירים של יוה"כ הם לא יכולים להקריב, יְהֵא לְהוּ דְכָרְנָא, דְּתֵרֵי בְּנֵי אַהֲרֹן, וְיִתְכַפֵּר עֲלֵיהוּ בכל זאת יהיה להם הזיכרון של מיתת שני בני אהרן במקום הקורבנות האלו ובזה יהיה להם כפרה על עוונותם.

דְּהֵכִי אֹלִיפְנָא, דְּכִתִּיב כי כך למדנו שכתוב בפסוק, (במדבר ג) וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים וְגו'. וְכִתִּיב, הַבְּכֹר נָדָב וְאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר. וְאֶלְעָזָר וְאִיתָמָר מִיְבֵעֵי לִיהָ, מֵהוּ אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר וקשה, שהיה צריך לומר ואלעזר ואיתמר עם ו' החיבור ולמה כתוב אלעזר ואיתמר בלי ו' החיבור. אֵלֶּא שְׁקוּל הוּא אֲבִיהוּא כְּתִירֵי אַחִיו. וְנָדָב כְּפִלְהוּ אלא הפסוק בא להורות ולומר ששקול היה אביהוא כמו שתי אחיו אלעזר ואיתמר ולכן כתוב אלעזר בלי ו' החיבור דהיינו שהפסוק אומר, ואביהוא היה שקול כמו אלעזר ואיתמר, ואילו נדב היה שקול כנגד שלשת אחיו ולכן כתוב טעם אתנחתא תחת נדב להורות שהוא שקול כנגד שלושת אחיו.